

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/155/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240504
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112240504.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29C 411/2012 - 66 zo dňa 23.04.2014 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania neprisúdza.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vylúčil na samostatné konania veci, ktoré boli pôvodne vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12C 146/2012, sp. zn. 12C 149/2012, sp. zn. 12C 169/2012, sp. zn. 12C 170/2012, sp. zn. 12C 171/2012, sp. zn. 12C 172/2012 a sp. zn. 12C 173/2012. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku z titulu náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Humenné, ktorý nerozhodol v zákonnej lehote o návrhu na zmenu súdneho exekútora, resp. nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Súd v súlade s ust. § 112 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vylúčil na samostatné konanie konania vedené pod pôvodnou sp. zn. 12C 146/2012, sp. zn. 12C 149/2012, sp. zn. 12C 169/2012 až sp. zn. 12C 173/2012 z dôvodu, že do rozhodnutia súdu vo veci samej zo strany exekučného súdu neboli predložené exekučné spisy za účelom preskúmania úradného postupu exekučného súdu pri rozhodnutí o zmene súdneho exekútora. Vzhľadom k tomu, že bez preskúmania exekučných spisov nie je možné posúdiť namietaný nesprávny postup exekučného súdu, súd konania o uvedených žalobách vylúčil na samostatné konanie.

Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, spisov Okresného súdu Humenné sp. zn. 12Er 329/2009, sp. zn. 6Er 319/2004, sp. zn. 6Er 204/2007 a uviedol, že vo veci, ktorá bola pôvodne vedená na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Er 329/2009 proti povinnému F. Q. (sp. zn. 12C 151/2012) súd zistil, že žiadosť o vydanie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 26.05.2009, následne dňa 12.06.2009 bola vypracovaná výzva na predloženie zmluvy o úvere, na ktorú oprávnený nereagoval. Uznesením zo dňa 12.10.2009 bola

exekúcia čiastočne zastavená. Proti čiastočnému zastaveniu exekúcie podal oprávnený odvolanie, pričom odvolací súd dňa 14.04.2010 odvolanie oprávneného odmietol. Dňa 20.04.2010 bol spis vrátený exekučnému súdu, ktorý vo zvyšku nároku dňa 14.06.2010 vydal poverenie. V exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 6Er 319/2004 proti povinnej F. J. (sp. zn. 12C 174/2012) bola žiadosť o udelenie poverenia súdu doručená dňa 26.11.2004, návrh na zmenu súdneho exekútora bol doručený dňa 02.07.2009. Následne dňa 23.07.2009 bol vyžiadaný spis od pôvodnej súdnej exekútorky, pričom uznesením zo dňa 13.11.2009 bolo rozhodnuté o zmene súdneho exekútora. Pôvodná súdna exekútorka predložila exekučný spis až na základe urgency dňa 07.06.2010. Dňa 15.07.2010 bola exekúcia zastavená z dôvodu, že povinná zomrela dňa 24.10.2007, teda pred podaním návrhu na zmenu súdneho exekútora. V exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 6Er 204/2007 proti povinnému P. A. (sp. zn. 12C 175/2012) bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 21.03.2007 a návrh na zmenu súdneho exekútora bol doručený dňa 15.10.2009. Následne dňa 19.10.2009 bola vypracovaná výzva voči pôvodnému súdному exekútorovi na predloženie exekučného spisu. Zmena súdneho exekútora bola pripustená uznesením zo dňa 08.01.2010 a uznesením zo dňa 03.08.2010 bola exekúcia zastavená z dôvodu, že uplatnená pohľadávka bola vymožená pôvodným súdnym exekútorom.

Následne súd citoval ust. § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z.), § 41 ods. 1, 2, 3, § 44 ods. 1-9 Exekučného poriadku a uviedol, že vo veci pôvodne vedenej pod sp. zn. 12C 151/2012 (povinný M. Q., sp. zn. exekučného súdu sp. zn. 12Er 329/2009) si žalobca uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. V predmetnom konaní pod sp. zn. 12C 151/2012 súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup, v danom prípade existenciu prietahov v konaní ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, a to nevydaním rozhodnutia v zákonom určenej lehote. V uvedenej veci si exekučný súd za účelom posúdenia materiálnej a formálnej vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku žalobcu v postavení oprávneného, vyzýval na predloženie listín za účelom preskúmania, či rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom pre vykonanie exekúcie nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom. Na uvedenú výzvu oprávnený nereagoval. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora do vydania rozhodnutia, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia čiastočne zamietnutá vzhľadom na skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť vedenej exekúcie, nie je takej povahy, aby bolo možné vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. V uvedenom prípade žalobca nemôže vyčítať nečinnosť exekučného súdu za súčasného preukázania, že pre jeho postoj ako oprávneného za účelom preskúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, na základe ktorého bolo vyššie uvedené exekučné konania vedené, neposkytol konajúcemu súdu nevyhnutnú súčinnosť v súdom určených lehotách, ale naopak, výzvu odignoroval. Súd poukázal tiež na to, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na prípady, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) Exekučného poriadku, teda notársku zápisnicu a rozhodcovský rozsudok. Dôvodom tejto výnimky je nutnosť preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie.

Z exekučného spisu vedeného pod sp. zn. 6Er 319/2004 proti F. J. (sp. zn. 12C 174/2012), v ktorom bolo exekučné konanie začaté 26.11.2004 je potrebné aplikovať ust. § 44 ods. 6 v spojení s § 238 ods. 1, 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, podľa ktorého ak oprávnený požiadal súd o zmenu súdneho exekútora a súd po vyjadrení súdneho exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované a odmena pôvodného exekútora sa vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie. Vyššie uvedená právna norma neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, k čomu došlo až s účinnosťou od 01.09.2005. Okrem iného bolo v danej veci nesporne preukázané, že exekúcia bola dňa 15.07.2010 zastavená z dôvodu úmrtia povinnej ešte v čase pred podaním návrhu na zmenu súdneho exekútora dňa 24.10.2007. Na základe vyššie uvedeného mal súd za to, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti oprávneného o zmene súdneho exekútora v predmetnej veci konal priebežne bez zbytočných prietahov a nemal za preukázaný nesprávny úradný postup tvrdený žalobcom, ako

jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Okrem iného, súd poukázal na to, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému súdnemu exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote o zmene súdneho exekútora nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, keďže pôvodný súdny exekútor mohol a mal pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie s ohľadom na zachovanie kontinuity. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 6Er 204/2007 proti P. A. (sp. zn. 12C 175/2012) napriek tomu, že súd rozhodol o zmene súdneho exekútora po uplynutí zákonnej lehoty, nemožno to považovať za nesprávny úradný postup, ktorým by bola žalobcovi spôsobená škoda, resp. nemajetková ujma. Pre objektívne dôvody súd nemohol dodržať zákonom stanovenú lehotu, pretože pre rozhodnutie vo veci potreboval súčinnosť pôvodného súdneho exekútora, o ktorého trovách pri zmene osoby exekútora rozhoduje a ktoré musí pri priznaní podrobne preskúmať a zároveň spolu s uznesením o zmene exekútora je povinný postúpiť aj exekučný spis. V preskúmaných exekučných veciach bolo nesporne preukázané, že pôvodne oprávneným určený súdny exekútor neposkytol nevyhnutnú súčinnosť exekučnému súdu, nakoľko exekučný spis predložil až s niekoľko mesačným omeškaním, pričom v konkrétnom prípade bola exekúcia zastavená uznesením zo dňa 03.08.2010 z dôvodu zaplata pohľadávky zo strany povinného v priebehu exekúcie vykonávanej pôvodne povereným súdnym exekútorom. Vzhľadom k tomu, že súd nemal v danom prípade za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Žalobca nemal v konaní úspech a úspešnej žalovanej trovy konania nevznikli.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevyvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že úlohou súdu nie je polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Ani vyjadrenie právneho názoru súdu ohľadne rozporu exekučného titulu so zákonom nemohlo ovplyvniť dôvodnosť uplatneného nároku, lebo s vecou samou nesúviselo. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec súd posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K odvolaniu žalobcu uvádza, že uplatnená námietka aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013 nebola v danom prípade opodstatnená, lebo súd prvého stupňa na uplatnený nárok novelizované ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v znení účinnom od 01.01.2013 na danú vec neaplikoval. Súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 v znení účinnom do 31.12.2012.

V občianskom súdnom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne uzavrel, že v danom prípade žalobca nepreukázal zákonné podmienky pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd vychádzal z konkrétnych okolností exekučných spisov, v ktorých exekučný súd - Okresný súd Humenné mal nesprávnym úradným postupom spôsobiť žalobcovi škodu, pričom správne poukázal na to, že v konaniach pôvodne vedených na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6Er 319/2004, sp. zn. 6Er 204/2007 a sp. zn. 12Er 329/2009, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu. Ustanovenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinné do 31.08.2005 v spojení s ust. § 238 ods. 2 Exekučného poriadku vôbec neupravovalo lehotu 30 dní na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. V konaní vedenom pod sp. zn. 6Er 204/2007 síce nedošlo k rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora v zákonnej lehote, avšak k omeškaniu došlo z dôvodu nedoručenia spisu zo strany súdneho exekútora. Nerozhodnutím exekučného súdu v zákonnej lehote žalobcovi pri konkrétnych skutkových okolnostiach prípadu, nemohlo dôjsť k vzniku škody z dôvodu, že v exekučných veciach boli poverenia na vykonanie exekúcie vydané a úlohou pôvodného súdneho exekútora bolo naďalej vymáhať pohľadávku. Navyše pri hromadne podaných žiadostiach žalobcu v exekučných konaniach o zmenu súdneho exekútora bolo potrebné prihliadať aj na rozsah technicko-administratívneho spracovania týchto žiadostí, plynutie času a následné rozhodnutie o žiadosti. Isté oneskorené rozhodnutie exekučným súdom pri konkrétnom posúdení skutkových okolností veci, ako aj charaktere podaní a počte podaní, času potrebného na ich spracovanie, nemožno hodnotiť za zbytočné prieťahy spôsobené exekučným súdom, a teda táto okolnosť nezakladá dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu.

Len nedodržanie zákonom stanovených lehôt na konanie alebo rozhodnutie vo veci automaticky neznamená, že boli spôsobené zbytočné prieťahy v konaní, a tým porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Vo vzťahu k nároku žalobcu vyplývajúcejmu z tvrdenej nečinnosti Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 12Er 329/2009, odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie, exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Z týchto dôvodov odvolací súd preto nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania, potvrdil ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.